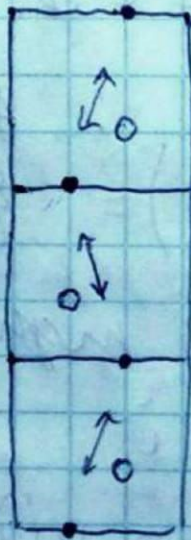

34.5 Ан-но до 34.4 :

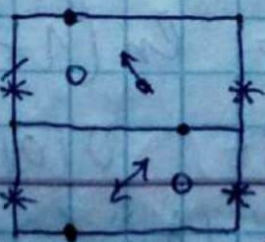
41.10x(3) Усі класи ізоморфізмів на-
прямі з фігм. точкою лежать
Медіза Y фігмифікаторів під-
групам $\Pi_1(Y, y) \cong \mathbb{Z}$, тобто $n \in \mathbb{Z}$
 $\mathbb{Z}$. При парному $n > 0$ це напр.
як у 34.4, при непарному - як у
34.5 $\mathbb{Z}$ - тривіальне, $\{0\}$ - універс.
напр. снугою $I \times \mathbb{R}$.

факторизуємо за показ-
ного гісто $\mathbb{Z}_3$

$$/ \sim : \text{~~XXXX~~} (x, 0) \sim (1-x, 3)$$

34.6 Тем ан-но до 34.4 :

факторизуємо за
гісто $\mathbb{Z}_2$

$$/ \sim : \begin{aligned} (x, 0) &\sim (x, 1) \\ (0, y) &\sim (1, y) \end{aligned}$$

35.6. Отмечая, что $(\mathbb{C}, \mathbb{C} \setminus \{0\}, p)$, где $p: z \mapsto e^z$ многозначна, $f: t \mapsto z - t$ z нормальна и $\ln z + 2\pi i k \in \tilde{f}: t \mapsto \ln(z - t) + 2\pi i k$, где $k \in \mathbb{Z}$.

Абсолютно верно $g(t) = (1+t)e^{2\pi i t}$: $g(0) = 1 = f(1)$ (и $g(1) = z = f(0)$), $p^{-1}(1) = \{\ln 1 + 2\pi i k\} = \{2\pi i k \mid k \in \mathbb{Z}\}$.

Пусть $\tilde{g}(t) = u(t) + i v(t)$ задает непрерывную z нормальную и $2\pi i k$, то $u(0) = 0$, $v(0) = 2\pi k$, и

$$(1+t) \cos 2\pi t + i (1+t) \sin 2\pi t = g(t) = p(\tilde{g}(t)) = e^{u(t)} \cos v(t) + i e^{u(t)} \sin v(t)$$

$$1+t > 0 \Rightarrow 1+t = e^{u(t)} \Rightarrow u(t) = \ln(1+t) \text{ (поскольку } u(0) = 0 \text{)}.$$

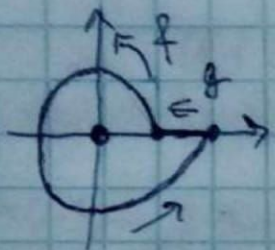
$$\cos v(t) = \cos 2\pi t, \sin v(t) = \sin 2\pi t, v(0) = 2\pi k \Rightarrow v(t) = 2\pi(t+k).$$

$$\text{Отсюда, } \tilde{g}(t) = \ln(1+t) + 2\pi(t+k)i.$$

$\forall k \quad \tilde{f}(1) = 2\pi i k = \tilde{g}(0) \Rightarrow \tilde{f} \neq \tilde{g}$ в значении $i \in$ непрерывная

γ — покриття з початком у $\ln 2 + 2\pi k i$,
 $f * g$. Але $f * g$ — не є петлею у Z а $\tilde{f} * \tilde{g}$ — не є петлею!
 $\tilde{f} * \tilde{g}(1) = \tilde{g}(1) = \ln 2 + 2\pi(1+k)i \neq \ln 2 + 2\pi k i = \tilde{f}(0) = \tilde{f} * \tilde{g}(0)$.
 Це означає, що $f * g$ має нетривіальний гомотопічний клас:

Різноманітність не є $f * g$ з початком у $2\pi k i$ є $\tilde{g} * \tilde{f}'$,
 де $\tilde{f}'(0) = \tilde{g}(1) = \ln 2 + 2\pi(1+k)i$, маємо $\tilde{f}'(t) = \ln(2-t) + 2\pi(1+k)i$,
 $\tilde{g} * \tilde{f}'(1) = \tilde{f}'(1) = 2\pi(1+k)i \neq \tilde{g} * \tilde{f}'(0)$.

40.2. (X, Y, p) — покриття, X — лн. зв., $\pi_1(X) \neq \{e\} \Rightarrow$
 $\pi_1(Y) \neq \{e\}$.

Це наслідок л. 9.1. Лемми: $\forall x \in X : y = p(x) \in Y$
 $p_* : \pi_1(X, x) \rightarrow \pi_1(Y, y)$ — ін'єкція, маємо $\pi_1(X, x) \cong p_*^{-1}(\pi_1(Y, y))$
 не трив. $\Rightarrow \pi_1(Y, y)$ не трив.

Але можна було передбачити і безпосередньо.

Дог. завдання 3. Довести, що не існує накрива $(\mathbb{R}P^2, \mathbb{R}P^1, p) \rightarrow (\mathbb{R}P^1, \mathbb{R}P^2, q)$

І спосіб. Як зазначалося, $\forall x \in \mathbb{R}P^2$ $p_*: \pi_1(\mathbb{R}P^2, x) \rightarrow \pi_1(\mathbb{R}P^1, p(x))$ -

інж. мор-зм, подімо із-м на образ. Тоді у $\pi_1(\mathbb{R}P^1, p(x)) \cong \mathbb{Z}$ (бо $\mathbb{R}P^1 \cong S^1$) $\exists$ підгрупа, ізоморфна $\pi_1(\mathbb{R}P^2, x) \cong \mathbb{Z}_2$, зокрема для її елемента $[f] \neq [e_{p(x)}]$ $[f]^2 = [e_{p(x)}]$, що не може бути у гр. $\cong \mathbb{Z}$.

Ан-но, $\forall x \in \mathbb{R}P^1$ $q_*: \pi_1(\mathbb{R}P^1, x) \rightarrow \pi_1(\mathbb{R}P^2, q(x))$ - із-м на образ, подімо у гр. $\cong \mathbb{Z}_2$ (з 2-ел-ми) $\exists$ підгр. $\cong \mathbb{Z}$ (зліченна). $\downarrow$

II спосіб. За л. 12.4 лемми, многовид може накривати мно-
говид лише тоді не вимірності. Тим $\mathbb{R}P^1, \mathbb{R}P^2$ - многовиди,
 $\dim \mathbb{R}P^1 = 1 \neq 2 = \dim \mathbb{R}P^2$, тому накрива $\nexists$.

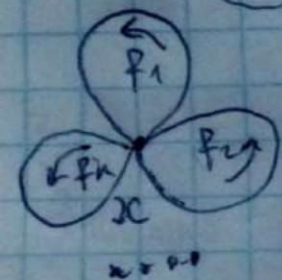

Коспоровский, 24.9(a) (Встр. 13.3 лекции)

Показать за допомогою Th. Зейдлерта-ван Каммена, що

$$\pi_1 \left(\underbrace{S^1 \vee \dots \vee S^1}_n \right) = \langle a_1, \dots, a_n \rangle.$$

$\downarrow$
 X

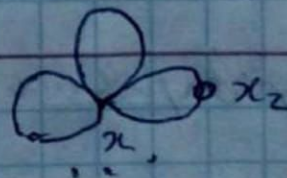
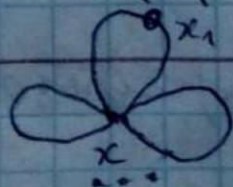
Будемо знаходити $\pi_1(X, x)$, де x - спільна точка
кіль. Покажемо за індукцією, що

$$\pi_1(X, x) = \langle a_1, \dots, a_n \rangle, \text{ де } a_i = [f_i], f_i - \text{петля,}$$

що обходить i -те коло, $i = \overline{1, n}$. Ми знаємо, що це вірно
при $n=1$ $i = \overline{1, 1}$.

Нехай x_i - належить i -тому колу, $i = 1, 2$, $x_i \neq x$.

Покладемо $U_i = X \setminus \{x_i\}$, $V := X \setminus \{x_2\}$

Потім $U \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{n-1}$ - об'єднання кіл $f_2, \dots, f_n$.

$V \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{n-1}$ - об'єднання кіл $f_1, f_3, \dots, f_n$

$U \cap V = X \setminus \{x_1, x_2\} \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{n-2}$ - об'єднання кіл $f_3, \dots, f_n$.

Потім за прообразом

$$\pi_1(U, x) = \langle a_2, \dots, a_n \rangle, \pi_1(V, x) = \langle b_1, b_3, \dots, b_n \rangle, \pi_1(U \cap V, x) = \langle c_3, \dots, c_n \rangle,$$

де a_i, b_i, c_i - розом. класа f_i у різних підкомплексіях.

Зокрема, $(i_{UV})_* (c_i) = a_i$, $(i_{VU})_* (c_i) = b_i$ для $i = \overline{3, n}$.

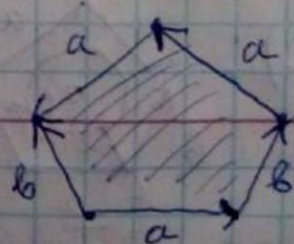
Потім за теоремою

$$\begin{aligned} \pi_1(X, x) &\simeq \langle a_2, \dots, a_n, b_1, b_3, \dots, b_n \mid a_3 b_3^{-1}, \dots, a_n b_n^{-1} \rangle = \\ &= [a_3 = b_3, \dots, a_n = b_n] = \langle b_1, a_2, a_3, \dots, a_n \rangle, \end{aligned}$$

як відповідно
визначу.

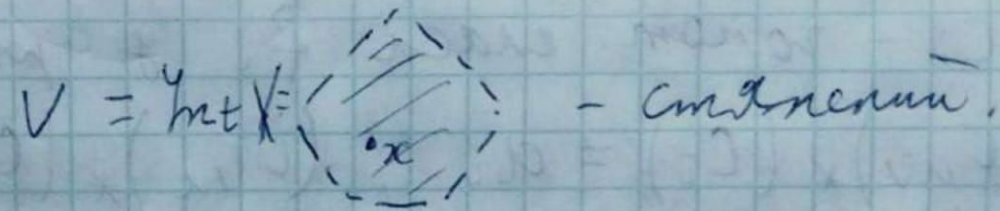
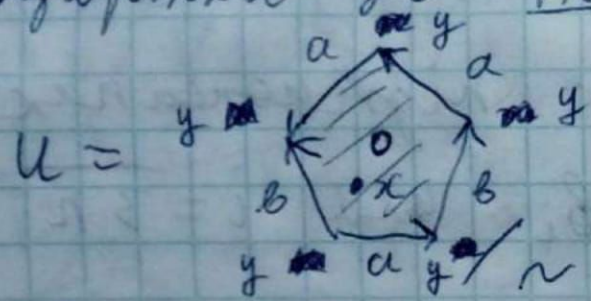
К., 25.1. (1). Знайти $\pi_1(X/\sim)$, де X - різноманитник у $\mathbb{R}^3$, а $\sim$ задається рисунком:

(будується аналогічно розгорнуті поверхні, але

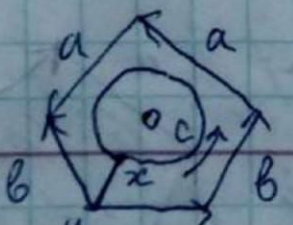

же не вона). Крім, усі вершини ототожнюються в
 цих грах розгортки. Знайдемо $\pi_1(X, x)$ за-но до
 розгортки за Th. 3.-б.К.:

$U \sim S^1 \vee S^1 \Rightarrow \pi_1(U, x) = \langle a, b \rangle$, a і b figm. петлям, що
 утворюються з ребер. $\pi_1(V, x) = \langle \rangle$

$U \cap V = \text{circle} \sim S^1 \Rightarrow \pi_1(U \cap V, x) = \langle c \rangle$, c figm. колу.

$(i_{uv})_*(c) =$ $abaab^{-1}$.

Отже, за Th. $\pi_1(X/\sim, x) \cong \langle a, b \mid aba^2b^{-1} \rangle$.

Це неабелева група. Її абеліанізація:

$$\pi_1(X/\sim) / \pi_1(X/\sim)' = \langle a, b \mid a b a^{-1} b^{-1}, a b a^2 b^{-1} \rangle \cong \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}_3,$$

" a^3

Оскільки вона неізоморфна абеліанізації простого з функц. гр.

поверхонь, $\leftarrow$ це не повертєня (і при цьому $X/\sim$ компактний і зв'язний)

Знайдемо гомог. групи $M_{g,k}^2 := M_g^2 \setminus (B_1^2 \cup \dots \cup B_k^2)$ і $N_{g,k}^2 := M_g^2 \setminus (B_1^2 \cup \dots \cup B_k^2)$ - квант. зв'язні поверхні роду $g > 0$ з k дірками:

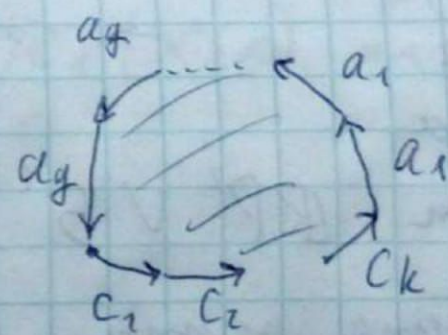
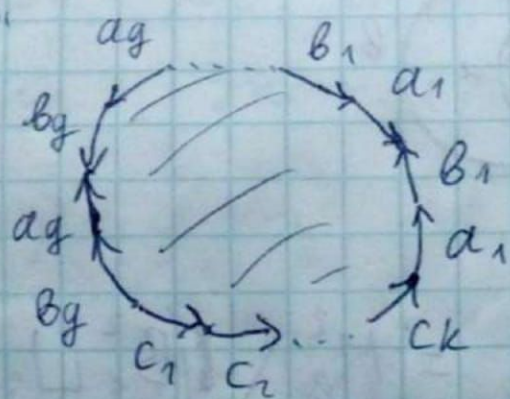
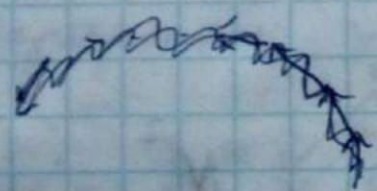
$M_{g,k}^2$

$N_{g,k}^2$

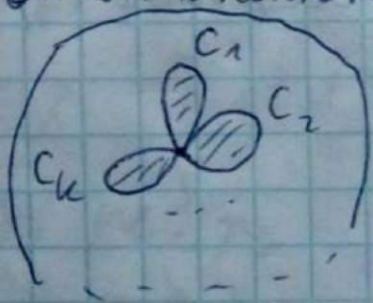

Усі "розгорнули"

Усі вершини ототожнюються в одну, а $c_1, \dots, c_k$ переходять у

менші дірки:

і повер. загані

Але по до співвнесіє розгорток за Тн. 3. - в. К.:

$$\pi_1(M_{g,k}^2) \cong \langle a_1, b_1, \dots, a_g, b_g, c_1, \dots, c_k \mid a_1 b_1 a_1^{-1} b_1^{-1} \dots a_g b_g a_g^{-1} b_g^{-1} c_1 \dots c_k \rangle$$

$$\pi_1(N_{g,k}^2) \cong \langle a_1, \dots, a_g, c_1, \dots, c_k \mid a_1^2 \dots a_g^2 c_1 \dots c_k \rangle.$$

Розітимо, що $c_k = (a_1 b_1 \dots c_{k-1})^{-1}$ і $(a_1^2 \dots c_{k-1})^{-1}$ виводно.

Закінчуючи його на ці вирази, ми можемо виключити c_k і це співвідношення (це завжди можна зробити з і співвідношенням Wc , де $c \notin W$). Отже, $\forall g, k \in \mathbb{N}$

$$\pi_1(M_{g,k}^2) \cong \langle a_1, b_1, a_g, b_g, c_1, \dots, c_{k-1} \rangle$$

- вільні групи з $2g+k-1$ і

$$\pi_1(N_{g,k}^2) \cong \langle a_1, \dots, a_g, c_1, \dots, c_{k-1} \rangle$$

$g+k-1$ твірників fgen .

Ми знаємо, що $M_{1,1}^2 = T^2 \setminus B^2$ - циліндр, що $\sim S^1 V S^1$ і що $N_{1,1}^2 = \mathbb{RP}^2 \setminus B^2$ гомеоморфно листу Мейсера ($\sim S^1$) і напрямді

$$M_{g,k}^2 \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{2g+k-1}, \quad \text{і} \quad N_{g,k}^2 \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{g+k-1} \text{ завжди.}$$

Це вірно і для $M_{0,k}^2 = S^2 \setminus (B_1^2 \cup \dots \cup B_k^2) \sim \underbrace{S^1 V \dots V S^1}_{k-1}$, як ми знаємо.